
Advies

Drie uitvoeringsbesluiten bosbeleid

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het takenpakket voor het technische beheer van openbare bossen en terreinen onder natuurbeheer, vermeld in artikel 12decies van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, wat betreft het aanpassen van het compensatiemechanisme

Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de erkenning van kopers en exploitanten voor de exploitatie van openbare bossen

Datum van goedkeuring 23/11/2023

Volgnummer 2023 | 042

Coördinator + e-mailadres Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be

Co-auteur + e-mailadres Griet Blomme, griet.blomme@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving.....	4
Advies	5
1 Technisch beheer van openbare bossen en terreinen onder natuurbeheer	5
1.1 Situering.....	5
1.2 Adviesgedeelte	5
2 Compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing.....	7
2.1 Situering.....	7
2.2 Adviesgedeelte	7
3 Erkenning van kopers en exploitanten voor de exploitatie in openbare bossen	9
3.1 Situering.....	9
3.2 Adviesgedeelte	9

Krachtlijnen

De Minaraad ondersteunt de verduidelijking van het technisch beheer, zoals ook gevraagd in zijn advies over het bosuitbreidingsdecreet in 2021. De Raad formuleert wel bijkomende opmerkingen in het voorliggende advies. Zo adviseert de Raad een beperkte uitbreiding van het takenpakket inzake de begeleiding van exploitatiewerken op het terrein, vraagt hij om te voorzien in voldoende capaciteit voor de uitvoering van dit technisch beheer, vraagt hij een verduidelijking over de impact van dit besluit op het technisch beheer door bosgroepen en wijst hij op het belang van een kwalitatieve hamering.

Wat betreft het optrekken van de bosbehoudsbijdrage is de Raad verdeeld. De Raad wijst evenwel al in eerdere adviezen op de interactie tussen bosuitbreiding en boscompensatie en stelt dat een nog grondigere herziening nodig is. Raad zou een open adviesvraag hierover verwelkomen. Wat dit ontwerpbesluit betreft formuleren Voka en UNIZO een standpunt over de verhoging van de bosbehoudsbijdrage.

De Minaraad verwelkomt de aandacht voor lokale houtverwerking gezien deze bijdraagt aan het streven naar circulariteit, een klimaatvriendelijke economie en strategische zelfvoorziening. De Raad vraagt bijkomend om de Vlaamse houtstromen beter in beeld te brengen. De Raad beveelt aan om concrete afspraken te maken over de aan te bieden volumes, in overleg met de sector en om de sector ook op andere manieren te ondersteunen. Verder is de Raad positief over de beroepsmogelijkheden, maar meent dat ook vertegenwoordigers uit de houtverwerking vertegenwoordigd moeten zijn in het comité van beroep. Afsluitend vraagt de Raad om bij de uitvoering van dit besluit na te denken over het bredere beleid, alsook om, op grond van artikel 6, van het Bosdecreet, een langetermijnvisie voor bos in Vlaanderen op te maken.

Voka onthoudt zich bij de delen inzake technisch beheer en erkenning van kopers en exploitanten.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	10 oktober 2023
Naam adviesvrager + functie	Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M., artikel 11.2.1., §1, 6°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	n.v.t.
Overlegcommissie	Permanente Werkcommissie Bosbeleid en Werkcommissie Biodiversiteit en Ecosystemen
Betrokken experts	n.v.t.
Vergaderingen: soort + datum	PWC Bosbeleid: 9 november Werkcommissie Biodiversiteit en Ecosystemen: 14 november Raadszitting: 23 november

De Mineraad ontving op 10 oktober drie adviesvragen betreffende voorontwerp-besluiten inzake het bosbeleid, met name:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het technisch beheer van openbare bossen en terreinen onder natuurbeheer als vermeld in artikel 12decies van het Natuurdecreet van 21 oktober 1997;
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de erkenning van kopers en exploitanten voor de exploitatie in openbare bossen;
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, wat betreft het aanpassen van het compensatiemechanisme.

De Mineraad besloot om deze drie adviesvragen in één advies te behandelen.

Advies

1 Technisch beheer van openbare bossen en terreinen onder natuurbeheer

1.1 Situering

- [1] **Uniforme toepassing voor openbare natuurterreinen.** Artikel 12decies van het Natuurdecreet bepaalt dat besturen die eigenaar zijn van een openbaar terrein (i.e. een terrein in eigendom of mede-eigendom van een publiekrechtelijke rechtspersoon) dat beheerd wordt of zal worden in het kader van natuurbehoud het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) kunnen verzoeken om het (technisch of volledig) beheer van dit terrein uit te voeren. Het artikel voorziet in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de taken te bepalen die vallen onder het technisch beheer wat slaat op uitvoerende en coördinerende taken die nodig zijn om het beheer van het terrein binnen gestelde doelstellingen uit te voeren. Van deze delegatie is het voorliggend ontwerpbesluit de neerslag.
- [2] Het voorontwerp somt de activiteiten op die als technische aspecten van het natuurbeheer worden verstaan. De taken worden onderverdeeld in vijf categorieën:
- technische ondersteuning bij activiteiten die verband houden met het natuurbeheer, exclusief bosexploitatie;
 - organisatie van houtverkoop;
 - begeleiding bij aanwijzing van te exploiteren bomen;
 - controle van een bosexploitatie op het terrein;
 - technische ondersteuning van activiteiten in kader van jacht en recreatie.

1.2 Adviesgedeelte

- [1] **De Mineraad ondersteunt het voornemen om het “technisch beheer” te verduidelijken.** Het onderscheid tussen “beheer” en “technisch beheer” bestond al ten tijde van het Bosdecreet (artikel 45), waarbij “technisch beheer” over de *praktische uitoefening van het beheersplan* ging. Het gaat dus om de uitvoering van beslissingen die zijn genomen in context van een beheersplan. Het Natuurdecreet spreekt van de uitvoerende en coördinerende taken. Met het wijzigingsdecreet van 1 juli gaf de Raad van State reeds de noodzaak aan om de essentiële elementen van wat het “technisch beheer” onderscheidt van het “volledige beheer” te verduidelijken.¹ De repliek hierop luidde als volgt: *“Dit is een reeks technische, beheersmatige handelingen om het passende natuurbeheer effectief uit te voeren (bv. beplantingsplannen maken; terreinwerken begeleiden; de opmaak van de*

¹ Advies van de [Raad van State](#) op het Wijzigingsdecreet van 1 juli 2022, punt 20, bij artikel 11: “[...] De essentiële elementen van wat het “technische beheer” onderscheidt van het “volledige beheer” zouden in het decreet zelf moeten worden bepaald, waarbij de nadere precisering ervan vervolgens gebeurlijk aan de Vlaamse Regering kan worden overgelaten. Tevens kan ter wille van de duidelijkheid worden overwogen om beide termen in het voorontwerp te definiëren. De door de gemachtigde aangereikte elementen kunnen een goede basis vormen voor de desbetreffende omschrijvingen. De door de gemachtigde gegeven voorbeelden zouden vervolgens in de memorie van toelichting bij het voorontwerp kunnen worden opgenomen.

planning en de begroting van beheerwerkzaamheden; de opmaak van technische bepalingen in aanbestedingsdossiers voor de uitvoering van beheerwerkzaamheden; inzake bosexploitatie: de opmaak van een exploitatieplan, met inbegrip van de technische voorwaarden die bij de exploitatie moeten worden nageleefd, het vaststellen van ruimingspistes, het behouden van te behouden bomen, het gebruik van stapelplaatsen en bosexploitatiewegen etc). Wat we niet beschouwen als ‘technisch beheer’ is bijvoorbeeld het opstellen van het beheerplan (wat de algemene beheervisie en beheerdoelstellingen vastlegt, dus de keuzes op ‘strategisch niveau’) en financiële verantwoordelijkheid voor de uit te voeren beheerwerken. Dat valt onder het ‘volledig beheer’ te begrijpen als de ‘volledige verantwoordelijk dragen voor het totale beheer van een natuurgebied, van planning tot uitvoering’.”

In het advies van 2021 over het bosuitbreidingsdecreet² vroeg de Minaraad om het onderscheid tussen “beheer” en “technisch beheer” te verduidelijken en hiertoe een besluit op te maken. De Raad acht het daarom positief dat de Vlaamse Regering invulling geeft aan het technisch beheer, maar formuleert hieronder aanvullende opmerkingen.

- [2] **Breid het takenpakket van technisch beheer uit.** De Raad verneemt dat er bij exploitatiewerken soms onvoorziene zaken opduiken of onduidelijkheden zich voordoen. Een snelle terugkoppeling met de verantwoordelijke voor het beheer is dan meestal de meest eenvoudige oplossing. De Raad vraagt daarom om het takenpakket van technisch beheer uit te breiden met *“begeleiding tijdens de exploitatiewerkzaamheden op het terrein.”*
- [3] **Voorzie in voldoende capaciteit.** De Minaraad vindt het positief dat het takenpakket voor technisch beheer werd verduidelijkt. De Raad vraagt evenwel om erover te waken dat er ook voldoende capaciteit beschikbaar is en blijft om dit technisch beheer naar behoren uit te voeren.
- [4] **Impact op (technisch) beheer door bosgroepen onduidelijk.** De Minaraad ondersteunt het streven naar duidelijkheid en uniformiteit in het beheer van openbare bossen. Voor sommige gemeentebossen doen bosgroepen het technisch beheer. Het is niet volledig duidelijk wat de impact van voorliggend wijzigingsbesluit hierop is, bijvoorbeeld wat betreft handhaving en brandpreventie. De Raad vraagt om de gevolgen van dit besluit voor bosgroepen te verduidelijken.
- [5] **Uitbesteding van de hamering aan derden.** De Minaraad meent dat het belang van hamering niet mag onderschat worden, want dit bepaalt in grote mate de toekomstige ontwikkeling van een bos. Het is volgens de Raad dus van belang dat dit op een kwalitatieve manier gebeurt. Het gevaar bestaat dat er niet gehamerd zal worden in functie van de noden van het bos, maar in functie van de noden van een koper.

² MINARAAD (2021), Advies 2021|021 inzake het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Veldwetboek van 7 oktober 1886, het Bosdecreet van 13 juni 1990, het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 (het bosuitbreidingsdecreet).

Bovendien is de Raad van mening dat dit nieuwe voorstel er niet toe mag leiden dat de expertise en kennis die op dit moment bij het ANB aanwezig is, verloren zou gaan of verder zou worden afgebouwd.

De Raad vraagt daarom dat de hamering enkel zou worden uitgevoerd door personeelsleden van het Agentschap of derden die hiertoe aantoonbaar gekwalificeerd zijn.

- [6] **Zorg voor afdoende juridische duidelijkheid.** De Raad verwijst naar advies 2021|021, par. 15: *“Inzake de mogelijkheid tot overdracht van het beheer, [...] wijst de Minaraad op de beperkte juridische omkadering van deze overdracht. De Minaraad vraagt om de modaliteiten van een dergelijke overdracht vast te leggen in een besluit, zodat hiertoe de nodige transparantie wordt bekomen, alsook voldoende garanties worden ingebouwd, gelet op de mogelijke gevolgen in het kader van het realiseren van de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen.”*. De Raad is niet zeker of wat nu voorligt hieraan voldoet.

Voka onthoudt zich bij het deel van het advies over het besluit technisch beheer.

2 Compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing

2.1 Situering

- [7] **Elk te compenseren bos effectief compenseren.** De Vlaamse regering heeft de ambitie geen verdere achterstand op te bouwen inzake compensaties door elk te compenseren bos effectief te compenseren. Dit werd streven werd aangekondigd in de regeringsnota: *“Het boscompensatiemechanisme bestaat sinds 2001. In de periode 2001-2019 is er c. 4.500 ha ontbost via een stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning. Ondanks het boscompensatiemechanisme werd er echter te weinig gecompenseerd met als gevolg dat er gedurende 2001-2019 een historisch passief werd opgebouwd.”*.
- [8] **Financiële compensatie stijgt.** Met het voorontwerp wordt de bosbehoudsbijdrage opgetrokken van 3,5 euro/m² naar 5,6 euro/m².

2.2 Adviesgedeelte

- [9] **De Minaraad ondersteunt de verhoging van de bosbehoudsbijdrage.** De Raad stelt vast dat de boscompensatieregeling tot voor kort heeft geleid tot een achterstand van te compenseren oppervlakte. Met het oog op het zoveel mogelijk ontmoedigen van ontbossing, kan de Raad akkoord gaan met deze verhoging van de bijdrage. De Raad formuleert hierbij evenwel onderstaande bedenking.

Standpunt Voka en UNIZO

Voka en UNIZO kunnen het eenzijdig optrekken van de bosbehoudsbijdrage niet ondersteunen. Hoewel we beseffen dat bedachtzaam moet worden omgesprongen met ontbossingen, zijn we ervan overtuigd dat een hogere bosbehoudsbijdrage niet zal leiden

tot minder ontbossingen. De voorgestelde hogere bosbehoudsbijdrage zal een louter financieel verhaal zijn, met ongewenste effecten op de omgevingsvergunningverlening. Bossen zijn waardevol, wat niet wegneemt dat het bij projecten opportuun kan zijn om ontbossingen uit te voeren die plaats kunnen bieden aan projecten met het oog op o.a. woningbouw, bedrijvigheid en kleinhandel. De ruime definitie van 'bos' van artikel 3, §2 van het Bosdecreet leidt er in de praktijk toe dat de aanwezigheid van (enkele) bomen al snel als een bos kan worden beschouwd en/of bepaalde vegetaties al snel als bos kunnen worden opgemerkt. Hierdoor worden projecten al snel geconfronteerd met de verplichting om een bosbehoudsbijdrage te betalen, ongeacht de ecologische waarde van het bos en de noodzaak om het betrokken bos(je) te bewaren. Daarnaast lijkt het ontradingseffect ons minimaal. Initiatiefnemers zullen de hogere bosbehoudsbijdrage veelal doorrekenen aan de eindgebruiker. De hogere bosbehoudsbijdrage lijkt ons het doel voorbij te schieten.

Daarnaast beklemtonen Voka en UNIZO dat de bosbehoudsbijdrage moet leiden tot effectieve compensatie. Het kan daarbij echter niet de bedoeling zijn om de verwervingskost voor compensatiegronden volledig door te rekenen via de bosbehoudsbijdrage. De overheid gebruikt de middelen immers om een deel van zijn eigen beleidsdoelstellingen te realiseren. Zo worden er zeer dure gronden aangekocht voor de realisatie van stadsrandbossen. Op die manier dragen de middelen van het boscompensatiefonds bij aan de realisatie van bos met een hogere maatschappelijke meerwaarde. Het is niet aan de ontbosser om ook die meerwaarde mee te financieren.

[10] **Een verhoging van de bosbehoudsbijdrage leidt niet tot een planmatiger en robuuster bosbeleid.** De Raad stelde al eerder dat enkel een verhoging van het bedrag van de bosbehoudsbijdrage doorvoeren, zonder bijkomende flankerende maatregelen tot gevolg zal hebben dat het nog moeilijker wordt om effectieve bosuitbreiding te realiseren. Het huidige systeem wordt in grote mate gedreven door opportuniteiten en grondprijzen. Bovendien zou de verhoging van de boscompensatie mogelijks kunnen leiden tot meer compensaties in natura, wat op zijn beurt kan leiden tot minder robuuste bossen en een verdere versnippering van het landbouwareaal. De Raad wees in het advies uit 2021 over het bosuitbreidingsdecreet al op het belang om ook in compensatiedossiers een ruimtelijke (groene bestemmingen) en beleidsmatige (realisatie instandhoudingsdoelstellingen) focus te voorzien. De Raad vraagt om bijstellingen met het oog op een geïntegreerde en planmatige aanpak van het boscompensatiemechanisme. Dit betekent volgens de Raad dat een meer ingrijpende wijziging nodig is. Raad zou een open adviesvraag hierover verwelkomen.³

[11] **Verduidelijk de inwerkingtreding van nieuwe bepalingen m.b.t. boscompensatie.**⁴ De Raad stelt vast dat met wat voorligt de nieuwe bepalingen over boscompensatie uit het bosuitbreidingsdecreet van 29 juni 2022 nog niet behandeld worden. De Raad vraagt naar

³ MINARAAD (2021), [Advies 2021|021, over het bosuitbreidingsdecreet](#) [7] en [10],

⁴ Decreet van 1 juli 2022 tot wijziging [...] wat betreft het beschermen van de bossen en het natuurbeheer van openbare terreinen. BS 29 juli 2022

een tijdsplan voor de inwerkingtreding en vraagt om dit besluit ook voor advies voor te leggen.

3 Erkenning van kopers en exploitanten voor de exploitatie in openbare bossen

3.1 Situering

[12] **Actualisatie, procedurele optimalisatie en inspelen op nieuwe ontwikkelingen.** De voorliggende actualisatie van het besluit van de Vlaamse Regering over de erkenning van kopers en exploitanten voor de exploitatie in openbare bossen is een gevolg van de herziening van het Bosdecreet en de herziening van het besluit rond houtverkoop, beide in 2019. Technische aanpassingen stemmen de procedures beter af en onvolmaaktheden die sinds de inwerkingtreding van het besluit aan het licht kwamen, worden aangepakt. Het toekomstige besluit heeft daarbij oog voor nieuwe ontwikkelingen in de sector. Het besluit is daarbij van toepassing op kopers en de exploitanten en op hun personeel dat bosexploitatiewerkzaamheden uitvoert. In privébos is dit besluit toepasbaar als dat door de bosbeheerder is opgenomen in de verkoopvoorwaarden van de houtverkoop of van de verkoopscatalogus. De erkenning heeft tot doel de kwaliteit van exploitatiewerken te garanderen.

3.2 Adviesgedeelte

[13] **De Raad ondersteunt het voornemen om aandacht te schenken aan de lokale houtverwerking, maar formuleert aandachtspunten.** Lokale houtverwerking draagt bij aan het streven naar circulariteit, een klimaatvriendelijke economie en strategische zelfvoorziening. Een doordacht bosbeheer kan samengaan met een duurzaam bosbeheer. De Raad ziet wel aandachtspunten, zie hieronder.

[14] **Breng houtstromen beter in kaart.** De Raad stelt vast dat in de nota aan de Vlaamse Regering wordt verwezen naar houtexport naar markten in het Verre Oosten, hoofdzakelijk China. De Raad stelt eveneens vast dat er momenteel weinig cijfermateriaal voorhanden is over Vlaamse houtstromen in het algemeen. Onder andere in het kader van de Europese LULUCF-Verordening wordt in het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 gewezen op het belang van een verbetering van de data-inzameling en opvolging van de Vlaamse houtproductie. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een methodologie om de Vlaamse houtstromen beter in kaart te brengen. De Raad onderstreept het belang hiervan en vraagt om blijvend in te zetten op het beter in kaart brengen van de Vlaamse houtstromen.

[15] **Maak concrete afspraken over de aan te bieden volumes in overleg met de sector.** De Raad meent het volume van de langs de weg aangeboden loten moet worden afgestemd op de noden van de lokale markt. Er moet ook over gewaakt worden dat er een evenwicht blijft tussen het aanbieden op stam en het aanbieden langs de weg zodat de bestaande marktmechanismen niet ontwricht worden. De Raad vraagt om hiertoe een overleg te

organiseren tussen de aanbieders (ANB, Natuurinvest, ...) en de afnemers (sectorfederatie, ...).

- [16] **Verduidelijk de te volgen procedure voor openbare besturen.** De Raad vraagt om openbare besturen die beroep doen op bosexploitanten om in eigen beheer bomen te oogsten en deze daarna langs de weg aan te bieden voor de toewijzing van dergelijke werken de courante openbare aanbestedingsprocedures te laten volgen.
- [17] **Zorg voor duidelijkheid inzake de geldende fiscale regeling.** De Raad vraagt om bij elke verkoop duidelijk te signaleren wat de geldende fiscale regeling is.
- [18] **Ondersteun de sector.** De Raad meent dat de actualisering van de erkenningsregeling een mooi signaal van het kabinet Demir en de Vlaamse regering is dat men lokale houtverwerking wil ondersteunen t.b.v. een klimaatvriendelijke grondstof. Maar ook steun aan de sector als geheel is gewenst. Meer bepaald vraagt de Raad om innovatiesteun specifiek toegespitst op houtbedrijven als leveranciers van een klimaatvriendelijke grondstof, om opstartsteun voor nieuwe, lokale houtbedrijfjes en voor het ter beschikking stellen van middelen die moeten helpen bepaalde vooroordelen en remmingen weg te halen bij het grote publiek als het gaat over houtkap in een context van duurzaam bosbeheer. De Raad vraagt om hierover te voorzien in overleg met de sector, al dan niet in het kader van de aankomende Green Deal Lokaal Hout.
- [19] **Maak in overleg een langetermijnvisie voor bos in Vlaanderen.** Bossen zijn leverancier van tal van ecosysteemdiensten en vervullen per definitie meerdere functies. In zijn briefadvies 2014|017⁵ benadrukte de Raad het belang van een visievorming over de economische functie van bos. Artikel 6, van het Bosdecreet voorziet in de opmaak en vaststelling van langetermijnplannen voor bos in Vlaanderen en dit na advies van de Minaraad. De Raad vraagt om dergelijke plannen op te maken, in overleg met de betrokken actoren en om hierbij aandacht te hebben voor de lokale houtproductie.⁶
- [20] **Positieve appreciatie over de beroepsmogelijkheid.** De Raad meent dat het beslissingsproces van de beroepsprocedure gestroomlijnder en logischer verloopt. De Raad is van oordeel dat de besluitvorming op gemotiveerde wijze dient te gebeuren. Het is een meerwaarde dat er nu ook voorzien wordt dat er beroep kan aangetekend worden voor exploitaties in private bossen. Tot op heden bestond die mogelijkheid niet.
- [21] **Laat vertegenwoordigers uit de houtverwerking toe in het comité van beroep.** Artikel 7 regelt de samenstelling van het comité van beroep, die bestaat naast de voorzitter en leden die door de minister worden benoemd. Het gaat over vertegenwoordigers van de kopers en de exploitanten, het agentschap, de openbare bouseigenaars, Natuurinvest, privé-bouseigenaars en de overheidsdienst bevoegd voor onder meer arbeidsveiligheid. De Raad adviseert een uitbreiding tot vertegenwoordigers uit de sector van de houtverwerking.

⁵ MINARAAD, [Briefadvies](#) over de economische functie van bos in het Vlaamse Gewest, 2014.

⁶ Zie ook [advies Minaraad 2021|021, over het bosuitbreidingsdecreet](#).

[22] **Voorzie ook in flankerend beleid.** De Raad adviseert om naast de uitvoering van dit erkenningsbesluit na te denken over het bredere beleid. Daarbij dienen volgens de Raad volgende elementen mee in beschouwing te worden genomen:

- stimulerend beleid dat bosexploitanten aanmoedigt de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen;
- toezicht op de opleidingen;
- compensaties voor beperkingen aan bosexploitanten in openbare bossen;
- onderzoek de piste van ‘houtparken’ waar zaaghout uit lokale exploitatie mits beperkt transport wordt verzameld en aangeboden;
- voeren van communicatie naar het brede publiek – exploitatie staat niet gelijk aan vernieling en kan positieve effecten hebben;
- onderzoek naar de negatieve houding ten aanzien van bosexploitatie.
- Extra beperkingen opleggen aan bosexploitanten in openbare bossen heeft zijn weerslag op exploitatie in private bossen. Er moet een evenwicht bewaard worden tussen biodiversiteitsdoelen en mate van regels vb naar vrijwaren onderetage bij kappen, en andere voorwaarden bij kapmachtigingen die het heel moeilijk maken om nog economisch verantwoord te exploiteren en leiden tot inheemse bossen, maar met lage productie of nulbeheer.

[23] **De Raad formuleert bijkomend volgende juridische en redactionele vragen en aanbevelingen:**

- Artikel 3 en artikel 4 formuleren de voorwaarden waaronder natuurlijke personen en rechtspersonen in aanmerking komen om als exploitant, respectievelijk koper te worden erkend en erkend te blijven. Het gaat om elementen die vervuld moeten zijn op het ogenblik van het onderzoek van de erkenningsaanvraag, als elementen die tijdens uitvoering nageleefd moeten worden. Daarnaast bevat het aanvraagdossier eveneens verplichte minimale documenten (zie artikel 9). De toelichting bij artikel 13, dat de voorwaarden van ontvankelijkheid van een aanvraag tot erkenning vastlegt, verduidelijkt dat in de artikelen 3 en 4 specifieke situaties worden geschetst waarbij een aanvraag automatisch onontvankelijk is. Enerzijds vraagt de Raad zich af hoe de beoordeling kan gebeuren – op moment van ontvankelijkheidsonderzoek van een aanvraag – van die voorwaarden die gericht zijn op de naleving tijdens de uitvoering van de bosexploitatie. De Raad adviseert dat dit punt verduidelijkt wordt. Anderzijds verwijst artikel 13 enkel naar artikel 9 – dat ook niet doorverwijst naar artikel 3, respectievelijk 4. Het is volgens de Raad aangewezen om die kruisverwijzingen tussen de artikelen te optimaliseren. Het is daarbij mogelijks aanwezen om de inhoud van de artikelen 3 en 4 op te splitsen tot werkelijk die elementen die noodzakelijk zijn op moment van aanvraag tot erkenning en de elementen die nadien nageleefd moeten worden.
- Inhoudelijk ziet de Raad ook elementen uit artikel 3, respectievelijk 4 terugkomen, doch in licht gewijzigde vorm, in artikel 9. Het gaat bijvoorbeeld over “attest

bosbouwtechnische kennis” (uit artikel 3 en 4) en “attest van een bosbouwtechnische opleiding”. De Raad adviseert het (eventuele) verschil tussen beide te verduidelijken.

- Nieuwe personeelsleden dienen binnen een jaar na inschrijving een bosbouwtechnische opleiding te volgen (zie artikel 9, §1, 4°, b), 3), maar ook artikel 3, tweede lid, 5°). Het is volgens de Raad aangewezen dat eenmaal de opleiding voltooid werd, het bewijs daarvan aan het erkenningscomité wordt overgemaakt.

Voka onthoudt zich bij het deel van het advies over het voorontwerpbesluit betreffende de erkenning van kopers en exploitanten.